

Státní rostlinolékařská správa

Sídlo organizace: Těšnov 17, 117 05 Praha 1
Korespondenční adresa: Ztracená 1099/10, 161 00 Praha 6

Oblastní odbor SRS
Zemědělská 1 a
613 00, Brno

Brno 25.7.2011
čj. SRS 045927/2011

Zpráva č. 15 oblastního odboru BRNO o výskytu škodlivých organismů a poruch za období od 11.7.– 24.7.2011

1. Počasí

První týden byl ve znamení letního počasí s lokálními bouřkami, teplotami přes den okolo 25-33 °C a nočními teplotami v rozmezí 15-20 °C. Ve druhé polovině sledovaného období nastalo ochlazení s přeháňkami, bouřkami a následně s deštěm trvalejšího charakteru. Celkový úhrn srážek za sledované období 50-70 mm.

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

Sklizeň ozimé řepky a obilnin je pozastavena z důvodu deštivého počasí. Sklízí se okurky, rajčata, raná jablka, meruňky a broskve. Probíhá chemická ochrana proti obalečům druhé generace u jaderovin, peckovin a révy vinné. V pravidelných sledech probíhají chemické zásahy proti houbovým chorobám ve vinicích a sadech.

OBILNINY

PŠENICE OZIMÁ (RF 89 BBCH)

První vrchol letové aktivity dospělců **obaleče obilního (*Cnephasia pumicana*)** ve feromonovém lapáku byl zaznamenán na okrese Znojmo (Dyje, 11.7.) v počtu 154 ks jedinců v 1 lapáku za 4 dny.

KUKUŘICE (RF 61-71 BBCH)

První výskyt **obecné snětivosti kukuřice (*Ustilago maydis*)** v palicích byl zjištěn v okrese Zlín (Halenkovice, 18.7.).

První výskyt imag **bázlivce kukuřičného (*Diabrotica virgifera*)** ve feromonovém lapáku byl zjištěn v okrese Zlín (Halenkovice, 12.7.), v okrese Uherské Hradiště (Nedakonice, 14.7.) a v okrese Brno-venkov (Čebín, 19.7.). První vrchol letové aktivity byl zaznamenán v okrese Znojmo (Dyje, 1.7.) a přesáhl několikanásobně práh škodlivosti (230 ks/1 lapák/4 dny). Na okrese Břeclav, pozorovací bod Hrušky byl vrchol náletu zaznamenán 13.7. (21 ks/1 lapák/1den). Na okrese Hodonín, pozorovací bod Mikulčice byl vrchol náletu zaznamenán 13.7. (32 ks/1 lapák/1den).

Kontroly a záznamy výskytu dospělců na lepových deskách se provádí jednou týdně v období od 20.6. do poloviny října.

Chemická ochrana proti larvám se doporučuje při hodnotě 35 a více dospělců v průměru na jeden lapák za 14 dnů v předchozím roce. Aplikují se insekticidní mořidla nebo půdní insekticidy při setí nebo v době líhnutí larev.

Doporučený termín prvního ošetření proti dospělcům v oblasti kontinuálního šíření na pozemcích s opakovaným pěstováním kukuřice nastává v období dvou až tří týdnů po zjištění

prvního jedince ve feromonových lapácích, překračujícím práh škodlivosti, který je stanoven na 35 a více dospělců v průměru na jeden lapák za 14 dnů.

OKOPANINY

BRAMBOR (81-87 BBCH)

Ohniskový silný výskyt **bakteriálního černání stonku (*Erwinia carotovora*)** na stoncích byl zjištěn v okrese Uherské Hradiště (Polešovice, 14.7.).

Ohniskový střední výskyt imag druhé generace **mandelinky bramborové (*Leptinotarsa decemlineata*)** byl zjištěn na listech v okrese Uherské Hradiště (Polešovice, 18.7.).

OLEJNINY

SLUNEČNICE ROČNÍ (RF 65-71 BBCH)

První výskyt sklerocií **hlízenky obecné (*Sclerotinia sclerotiorum*)** v lodyze zjištěn v okresech Uherské Hradiště (Uherský Brod, 13.7.), Břeclav (Horní Bojanovice, 21.7.)

MÁK SETÝ (RF 62-72 BBCH)

Silný výskyt **helminosporiové nekrózy (*Pleospora papaveracea*)** na listech a makovicích byl zjištěn v okrese Uherské Hradiště (Ostrožská Nová Ves, 13.7.).

Lokální silný výskyt **padlí máku (*Erysiphe cruciferarum*)** na listech a stoncích byl objeven na okresech Brno-venkov (Žabčice, 13.7.).

První výskyt larev **bejlomorky makové (*Dasyneura papaveris*)** v makovicích byl zjištěn na okrese Brno - venkov (Žabčice, 13.7.).

První výskyt larev **krytonosce makovicového (*Neoglocianus maculaalba*)** v makovicích byl zjištěn v okresech Brno-venkov (Žabčice, 13.7.) a Břeclav (Hustopeče, 19.7.)

Pozorování dospělců se provádí v období kvetení, RF 52-54 BBCH na 50-ti květech.

Ošetření registrovaným insekticidem před květem, ve fázi háčkování se provede při zjištění více jak 5-ti brouků na 1 květ.

PÍCNINY

VOJTĚŠKA SETÁ (RF 34 BBCH)

První vrchol letové aktivity dospělců **obaleče vojtěškového (*Cydia medicaginis*)** ve feromonovém lapáku byl zaznamenán na okrese Znojmo (Miroslav, 11.7.), na okrese Břeclav (Horní Bojanovice, 15.7.).

První výskyt larev **plodomorky vojtěškové (*Contarinia medicaginis*)** v květech přeměněných v hálky byl objeven na okrese Znojmo (Miroslav, 11.7.).

OVOCNÉ DŘEVINY

Jádroviny

JABLOŇ (RF 76-81 BBCH)

Vrchol letové aktivity dospělců druhé generace **obaleče jablečného (*Cydia pomonella*)** ve feromonovém lapáku s velmi silnou intenzitou byl zjištěn na okresech Znojmo (Citonice a Hrádek, 11.7.) a Uherské Hradiště (Nedakonice, 11.7.), silný výskyt zjištěn v okresech Vsetín (Vsetín, 18.7.), Zlín (Žlutava, 18.7.) a Brno-venkov (Brno-Řečkovice).

Ošetření se provádí při překročení prahu škodlivosti (2 vajíčka na 100 náhodně zvolených plodů a k nim přilehlých listů). Ovicidní přípravky se aplikují při zjištění vrcholu letové vlny dospělců do feromonových lapáků. Přípravky působící na vajíčka i larvy se aplikují zpravidla týden po zjištění maxima letové aktivity. Larvicidní přípravky se aplikují na začátku líhnutí housenek, tj při dosažení SET 85-90 °C od nkladení, přibližně 7-10 dnů po zjištění maxima letové aktivity.

Potřeba ošetření larvicidy se určuje kontrolami kladení škůdce, vizuálními prohlídkami 100 náhodně vybraných plodů. Práh hospodářské škodlivosti jsou

Vrchol letové aktivity dospělců obaleče jabloňového (*Hedya nubiferana*) ve feromonovém lapáku byl zaznamenán na okrese Znojmo (Citonice, 11.7.).

Byl zjištěn vrchol letové aktivity dospělců obaleče slivoňového (*Grapholita lobarzewskii*) ve feromonovém lapáku na okrese Znojmo (Citonice, 7.7.), se silnou intenzitou.

První výskyt dospělců podkopníčka spirálového (*Leucoptera malifoliella*) byl objeven ve feromonovém lapáku na okrese Znojmo (Citonice, 18.7.).

Ohniskový silný výskyt svilušky ovocné (*Panonychus ulmi*) na listech byl zjištěn v okrese Uherské Hradiště (Nedakonice, 14.7.).

HRUŠEŇ (RF 78-79 BBCH)

Ohniskový silný výskyt hálčivce hrušňového (*Epitrimerus pyri*) na listech byl zjištěn v okrese Uherské Hradiště (Krhov, 19.7.).

Peckoviny

MERUŇKA (RF 85-87 BBCH)

Lokálně střední výskyt příznaků virových neštovic (*Plum pox potyvirus*) na plodech byl objeven v okrese Břeclav (Němčičky, Brumovice, Valtice, 15.7.).

První výskyt strupovitosti meruňk (*Venturia carpophila*) na plodech byl objeven na okrese Znojmo (Těšetice, 11.7.), lokálně střední výskyt byl zaznamenán na okrese Břeclav (Klobouky, Boleradice, 11.7.).

Onemocnění se šíří především za vlhkého a teplého počasí (optimum 20-25 °C). Základem ochrany je prevence (výběr lokality, vzdušnost porostu a koruny stromů, omezení výsadby náchylných odrůd).

Lokálně střední výskyt moniliniové hniloby plodů (*Monilinia spp.*) byl zaznamenán v okrese Břeclav (Němčičky, Mikulov, Martinice, Velké Pavlovice).

Lokálně střední výskyt hnědnutí listů meruňky (*Apiognomonía erythrostoma*) byl zjištěn na okrese Břeclav (Valtice, Lednice, Němčičky, Kobylí, Velké Pavlovice, 15.7.).

Ošetření se zahajuje na jaře v období zralosti askospor (krátce po odkvětu). Dle potřeby a průběhu počasí se 1-2x opakuje.

Začátek letu 2. generace imag obaleče meruňkového (*Enarmonia formosana*) ve feromonových lapácích byl zaznamenán v okrese Znojmo (Těšetice, 14.7.). Střední intenzita poškození plodů larvami byla vyhodnocena na okrese Břeclav (Němčičky, 15.7.).

BROSKVOŇ (RF 87-89 BBCH)

Silné příznaky virových neštovic (*Plum pox potyvirus*) byly zjištěny na dozrávajících plodech v okrese Uherské Hradiště (Zlechov, 14.7.).

SLIVOŇ (RF 79-85 BBCH)

Lokálně střední výskyt příznaků virových neštovic (*Plum pox potyvirus*) byl zaznamenán na okrese Břeclav (Němčičky, Valtice, Mikulov). Laboratorně potvrzený výskyt (Klobouky u Brna, 11.7.).

Lokálně střední výskyt červené skvrnitosti listů švestky (*Polystigma rubrum*) na listech byl zjištěn v okrese Břeclav (Kobylí, Valtice, 16.7.).

První výskyt rzivosti slivoně (*Tranzschelia pruni-spinosae*) na listech byl zjištěn v okresech Uherské Hradiště (Bojkovice, 19.7.) a Břeclav (Němčičky, Velké Pavlovice, 21.7.).

Vrchol letové aktivity dospělců obaleče švestkového (*Cydia funebrana*) ve feromonovém lapáku byl zjištěn na okresech Znojmo (Citonice, 11.7.), Břeclav (Němčičky, 15.7.).

Sledování letu imag do feromonových lapáků se provádí 2krát týdně od 1.5. do 15.9. a jednorázově se před sklizní zjišťuje počet napadených plodů.

Imaga létají ve dvou vlnách. Proti první generaci je třeba zasahovat jen v případě nízké násady plodů. Proti druhé generaci se doporučuje aplikovat registrované insekticidy za týden po vrcholu letu samců do feromonových lapáků, nebo při zjištění dvou a více vajíček na 100 náhodně odebraných plodech.

RÉVA VINNÁ (RF 73-77)

První symptomy **chřadnutí a odumírání révy (Phaeomoniella chlamydospora)** byly zjištěny na listech v okresech Uherské Hradiště (Polešovice, 14.7.) a Břeclav (Němčičky, 22.7.).

První příznaky výskytu **stolburu bramboru (Potato stolbur phytoplasma)** byly zjištěny v okrese Břeclav (Němčičky, Velké Pavlovice, Kobylí), laboratorně nepotvrzeno.

V rámci oblasti jsou zaznamenávány všeobecně slabé výskyty **plísňě révy (Plasmopara viticola)**. Intenzita výskytu je rozdílná, v závislosti na systému ošetření.

Pozorování se provádí při ukončení kvetení a dále v intervalu 14 dní až do 15.9. Na označených keřích se pozoruje 50 listů a 50 hroznů a určí se stupeň napadení.

Ošetření v období před květem, příp. v době kvetení se provádí, pokud jsou vhodné podmínky pro šíření onemocnění a byly zjištěny první primární výskyty. Za základní ošetření se považují dvě ošetření v období po odkvětu. Dále ošetřujeme dle potřeby až do fáze zaměkání. Počet a intenzita (interval 10-14 dní) závisí na vhodnosti podmínek pro šíření choroby, intenzitě růstu a typu přípravku.

Lokálně střední výskyt **padlí révy (Uncinula necator)** na plodech, spolu s doprovodnými příznaky praskání bobulí byl zjištěn v okrese Břeclav (Hrušky, Němčičky, Břeclav, 22.7.). Intenzita výskytu choroby je rozdílná, v závislosti na systému ošetření.

Pozorování se provádí po odkvětu až do počátku zaměkání v intervalu 14 dní. Na označených keřích se pozoruje 50 hroznů a určí se stupeň napadení.

Mimořádně ohrožené výsadby se za příznivých podmínek pro šíření padlí ošetřují poprvé již ve fázi 6 listů. Tyto vinice ošetřujeme 2krát před květem. Méně ohrožené výsadby ošetříme poprvé před květem, dále v intervalu 7-14 dnů, podle stupně ohrožení porostu a typu přípravku, až do fáze zaměkání.

Vrchol letu druhé generace dospělců **obaleče mramorovaného (Lobesia botrana)** a **obalečika jednopásého (Eupoecilia ambiguella)** ve feromonovém lapači byl zjištěn na okrese Uherské Hradiště (Ořechov, Polešovice, 6.7.), Znojmo (Hrádek, 5.7., Tasovice, 4.7.), Břeclav (Němčičky, 5.7.).

Sledování letu imag do feromonových lapáků se provádí 2krát týdně od 20.4. do ukončení letu 2. generace (zpravidla do 15.8.).

Ošetření proti 2. generaci je účelné pokud se ve feromonovém lapači zjistí při 2 až 3 denním intervalu 8-10 dospělců v průměru na jeden lapač. Trvá-li let motýlů delší dobu, je možné ošetření zopakovat s přihlédnutím k délce doby účinnosti použitého insekticidu. Insekticidy se aplikují v době maximálního líhnutí housenek z vajíček, tj. 7-10 dnů po maximu letu samců.

ZELENINA

CIBULE (RF 18 BBCH)

Plošný silný výskyt **třásněnky zahradní (Thrips tabaci)** na listech byl zjištěn v okrese Uherské Hradiště (Ostrožská Nová Ves, 13.7.).

ZELÍ (RF 41-43 BBCH)

Ohniskově silně poškozené listy **molicí vlašovičnickovou (Aleyrodes proletella)** byly objeveny v okrese Uherské Hradiště (Ostrožská Nová Ves, 18.7.).

První výskyt housenek **bělásky řepového (Pieris rapae)** v mladých hlávkách byl zjištěn v okrese Uherské Hradiště (Ostrožská Nová Ves, 13.7.).

OKURKA SETÁ (RF 89 BBCH)

První a zároveň silný výskyt **svilušky chmelové (*Tetranychus urticae*)** na listech byl zjištěn na okresech Znojmo (Bohutice, 11.7.), Břeclav (Němčičky 19.7.).

Za oblastní odbor Brno zpracovala: Ing. Eliška Kopřivová